

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Rusija in Avstrija.

Na Dunaji 28. okt. [Izv. dop.]

Iz prav zanesljivega in izrednega vira sem zvedel sledeče o potovanju cesarjem in nadvojvoda Albrehta v Rusijo.

Ko je naš cesar potoval v Petrograd, bil je to res samo čin dvorske kurtuazije in nič več. Zavoljo tega se v Peterburgu nij nič o politiki govorilo, posebno pa o avstrijskih Slovanih nič.

Drugače pak je bilo potem, ko je prišel nadvojvoda Albreht v Petrograd in je sam začel govoriti o zvezi Avstrije z Rusijo, Albrehtu nasproti so bili ruski dvor, ruska diplomacija in višji vojniški krogi odkritosrčni in so mu naravnost naglašali, da Rusija tudi želi ožje zveze in prijateljstva z Avstrijo, posebno ker se ne more vedeti, kak položaj bode zavzela in kaj bode za sebe še terjala sosedna Nemčija.

Ali ravno tako odločno pak so vsi ruski krogi naglašali: da more Rusija z Avstrijo samo s tem pogojem v prijateljsko ožjo zvezo stopiti, ako se ta s svojimi Slovani pomiri. „Naše novinarstvo — rekli so — ima tako velik vpliv na ruski narod, da bi bilo nemogoče v njem za tako Avstrijo simpatije vzbuditi, o kateri se more reči, da Slovane od Nemcev in Magjarov tlačiti pusti.“

Nasledek tega je, da si nadvojvoda Albreht in njegovi pristaši pri dvoru prizadevajo Slovanom prijaznejšo notranjo politiko inaugurirati. Albrehtovemu vplivu je treba pripisovati cesarjevo potovanje na Češko,

ki je bilo pripravljeno čin nove politike, katera ima priti.

Ker so v višjih krogih tega mnenja, da se sedanje v vse žile državnega organizma zašlo nemško ustavoverstvo, katerega velik del je prusijanstva nalezen, ne da z enim samim potresom odpraviti, kakor je hotel Belkredi z zistiranjem ustave, ali Hohenwart s Clam-Martiničevimi fundamentalnimi članki, — iščejo nov način, po katerem bi se prišlo v drug, Avstriji in njenemu obstanku, ugodnejši tir. Kako ga bodo našli, to bode bližnja prihodnost učila.

Mladočehi in državni zbor.

„Narodni Listy“, glavni organ Mladočehov, prinašajo članek, kateri se dr. Sladkovskemu pripisuje, in v katerem izrekajo, da ne pojdejo v državni zbor. Oni odvrčajo od sebe vsako sumničenje, kakor da bi vstopili v državni zbor, in odgovarjajo tako Staročehom, kateri so jih pitali z izdajalci, kakor tudi ustavovercem, ki so v njih upali zaveznikov dobiti! Pravijo namreč: „Deklaracija naša je uže protest proti vstopu v državni zbor, toda nikoli proti vstopu v deželni zbor češki, kateri nikogar več ne more poslati v državni zbor. Denes bi stranka naša ne šla po nobeni ceni v državni zbor, pač pa bi šli oni staročehski politikarji, ki nas na vse mogoče načine ubijajo, — ako bi se ne bali, da bodo peto kolo pri vozu, vsaj tako uže njih politika nij več češka, nego politika glasovite avstrijske pravarske stranke. — Toda pustimo vse take misli, preosodne za nas od l. 1848, do

nejasnega l. 1861, ter se ne dajmo prevariti. A vpraša naj se le vsak probujeni Čeh, kake nasledke bi imel vstop v cislajtanski državni zbor za naše državno právo? Ne moremo si misliti Čeha, ki bi ne bil prepričan o škodonosnih taci korakih v „rajhsrat“ za nas. Same fraze, kakoršne staročehski organi podajajo občinstvu prav zakrito gledé „rajhsrata“, narodu nič ne koristé. K vsem tem staročehskim prospeholovcem se je pridružila še radikalna „Svoboda“ g. Štastnega, ki je teh mislij, da bi državno právo češko tudi v državnem zboru ne trpelo škode. Kar mi hočemo, o tem menda češki list „Svoboda“ niti pojma nema. V Pragi je domače stališče, v dunajskem „rajhsratu“ je tuje. „Za mejami avstrijskimi smo tujci, toda v Avstriji je vendar le naša širša domovina“, kot omenjeni list pravi. — Strmeli smo, kaj enacega smo bili navajeni slišati le iz ust bahovskih birokratov in brezdomovinskih policajev, ki niso imeli niti pojma, kaj je to domovina. Da, nemški centralist ne pozna čeških méj, nego samo Cislajtanijo. Naš edini dom na celem širokem svetu je samo ta draga češka domovina, namočena potom in krvjo naših očetov, povsod drugje so za nas tuja tla. Ko je leta 1526 narod češki izvolil z drugimi deželami vred skupnega vladarja, tedaj je s pogodbo potrdil popolno neodvisnost od družih dežel habsburških. Razen naroda samega, se nikdo nij smel vtikati v češke razmere. Edino, kar je sklenil deželni zbor češki a potrdil vladar, to je bilo veljavno na Češkem. M sami smo si ustvarili zakone, one spolnovali. To je bilo

Listek.

Tašča.

Ukrajinska povest.

I.

V naši vasi je živela nekdanja vdova Orlova. Bila sem takrat še majhena, zato se je ne spominjam dobro, a pripovedovali so mi o njej pokojna moja mati, bog jim daj večni mir! Mati so bili z Orlovo sosedka. Pleše mi ta Orlova pred očmi, kot v megli; visoka, in črnih obrvi.

Moža so jej uže davno pokopali, sina pa dušmani ubili na Turškem in manjši je bil pri materi, ter je gospodaril. Bil je to krasen junak, vesel in delaven. Spoštoval je mater, ki ga je varovala kot zénico v očesu.

Ko je Orlova nameravala oženiti svojega Vasilija, počné mu iskati neveste. Se-li snidejo devojke na ulici, naj se igrajo na hribčku, takoj je tu Orlova, poslušaj in opazuje.

„Ne jemlji bogate, sin“, pravi mu, „mi sami nijmo premožni; toda poišči si pokorno in potrpljivo ženo“.

„Res je mati“, odgovori jej, „poiščite mi ženo, kakoršne mi je treba in jaz se oženim“.

Ko je mati iskala, je on sam našel nevesto. Vozil se je v Višnjevek na trg, ter se navadil tja hoditi vsak večer. Mati si je takoj mislila, kaj se godi i Vasilij hodi k Hani Kraljevej v vas.

„Sin, sin“, pravi mu, „ne jemlji te bogataške, ona se bode čez mero šopirila. Ona je kot njen oče, besedica jej bode uže preveč, prevzetna bo; pusti jo“.

Toda Vasilij se uklanja materi, ter prosi za dovoljenje.

Kaj je početi; poslali so snubače, pripravili svatbo, ter mlado Hano priveli kot snaho k tašči.

In kakšno doto je imela! Peljali so njeno balo na devetih vozéh; k vsakemu vozu so bili vpreženi štirje sivi voli. Svilnate trakove, pasove ko ogenj, kožuhe s svilo

obšite in kako je bila pa še le mlada napravljena! Obleko ima tenko i lahko kot perje, pod pas jej visé rudeče korale. Vsi so se zagledali v njo. Kot vrtna rožica v polnem cvetju je ona!

Stara Orlova nesoča nevesti naproti hleba in soli, jej je neprijazno gledala v oči.

II.

Minolo je leto. V začetku je mlada Orlová često hodila na ulico. Ko je spregovorila in se zasmijala, bilo je celo starcem veselejše pri srcu; toda za nekaj časa jo nihče nij več videl: sedeli so vsi doma v hiši. V eni sta prebivala mlada, v drugi mati.

Je-li kdo staro Orlovo vprašal: „Kje so vaša deca? Krasno nevesto imate v hiši!“ „Da, res je, hči po očetu“, odgovori ona, toda včasih ne zine niti besedice, kot bi ne čula.

Enkrat so moja mati po svoji hiši pospravljali, kar vidijo Hano iti iz hiše. Mati vidé, da je zelo žalostna, sedejo poleg nje, ter pravijo:

in je še naše pravo, ki do današnjega dneva v srcu milijonov Čehov, navdušuje k boji — proti cislajtanizmu. Z eno besedo, ako bi mi šli v „rajhsrat“, onega dne nehamo biti državnopravna opozicija. Narodnost svojo moremo braniti, sklicavati se na prirojene pravice, ali o državi češki govoriti ne smemo več.“

To so pač ponosne besede v tem specifično češkem programu, ki se pa na nas druge avstrijske Slované nič ne ozira; — ali pitanje je, da-li ima češki narod danes tudi ono velikansko moč, da bode po tem potu češko „državo“ ustvaril?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. oktobra.

Državni zbor te dni nij imel seje. Sestavljali so se pa kandidati v centralno komisijo za uravnanje gruntne davka. Ta komisija se voli po deželah, ne iz cele zbornice. Zavoljo tega so dvojne težave. Prvič se velike dežele bojé, da bodo od malih majorizirane (kakor poroča „N. fr. Pr.“), drugič pak manjka kandidatov, ker se poslanci boje velike odgovornosti, katere ima centralna komisija.

Češki „Narodni Listy“ so zračunili, da je mladočeška stranka od januarja napredovala v kmetskih okrajih za 530 glasov, v mestih pak za 1289 glasov.

Vnanje države.

Iz **Carigrada** se brzojavlja, da je vendar turška vlada hitro postavila preiskovalno komisijo v Podgorici zaradi ubitih Črnogorcev. Več ljudij je baje zaprla, — a je tudi na meji vojsko pomnožila, kar je zopet sumljivo.

Arnim je bil predvčeranjem iz zapora izpuščen, kakor oficijozni berlinski telegram pravi, zato, ker je prva preiskava končana in se „resnica ne more več prikrihati“. Kavcije je moral baje dati 100.000 tolarjev. Pravijo, da je Arnim v ječi osivel.

V **Würzburgu** se vrši pravda proti strelcu na Bismarka, Kulmanu. Dokazalo se je, da je Kulman pri srednji pameti. Njegov zagovornik bode plediral za nekriv, ker je blazen.

Nemški cesar je v Berlinu 29. okt. odprl nemški državni zbor s prestolnim govorom, v katerem naznanja, da bodo zbornici predložene novi pravosodni zakoni, dalje zakon o črni vojski; dalje pravi, da je zvezni svet izdelal zakonsko osnovo o obligatorič-

nem ženitovanjskem civilnem zakonu. Razmere z družimi vladami so mirne, in v utrjenem prijateljstvu z vladarji mogočnih držav leži poročstvo, da bode mir ostal. Njemu, cesarju je tuja vsaka skušnjava, zedinjeno državno silo drugače, nego za brambo države uporabiti, temuž je baš s to silo nemška vlada v stanu nasproti nepravničnim sumničenjem njene politike molčati in proti zlovolji ali strankarski strasti, iz katerih izvirajo stoprv potem na noge stopiti, kadar bi do dejanj prestopile. (Torej Nemčija se uže izgovarja, kakor volk v basni.)

O njetji bivšega poveljnika upornikov Indov **Nana Sahib-a** se piše: Scindia je dobil od Nana Sahiba sledeče pismo: „Od dogodkov leta 1857 sem beđen, brezmiern klatež. Moja moč je proč. Ti me moreš usmrtiti ali rešiti. Nana in njegov brat Bala sta bila kot pobožna berača preoblečena. V palačo rezidenta prišedša, je eden izpoznal, da je Nana, a tajil, da bi bil on kriv umorov v Cawnpore. Scindia je prosil, naj bi se Nanu darovalo življenje. Bil je v železji v Morar poslan, tam pak je zopet začel tajiti in je dejal, da vse, kar je prej rekel, rečeno je bilo v opijumovi pijanosti, ter da on nij Nana. Tudi zdravniki nijso edini, kar se njegove starosti tiče. Le Scindia trdi, da je ta človek istoveten z Nanom, na kar prisega.“

Dopisi.

Iz Košane 29. okt. [Izv. dop.] Na 25. dne t. m. smo imeli volitev novega župana in izvolili smo enoglasno gospod Leopolda Dekleva skozi in skozi pravega narodnjaka in poštenjaka, do katerega ima ljudstvo vse zaupanje, kakor so ga ljudje do sedaj pri vsaki volitvi izkazali, ter njega vselej ali za župana ali za odbornika enoglasno volili. Vendar omenjeni gospod zaradi svojih okoliščin in mnogo družih poslov nij bil voljen županstva prevzeti. Leta 1870 je bil voljen enoglasno za župana. Opravljal je svojo dolžnost eno leto v korist in čast občine, ali zaradi svojih opravkov nam se je prezgodaj odpovedal. Upati moramo, da nam bode zdaj dalje časa za občinskega predstojnika ostal. Za odbornike izvolili smo pa sledeče gospode: Dominika Pupisa, Jožeta Dvogana, Jurja Dvogana in Janeza Malečkava.

Iz Lemberga nad Šmarjem [Izv. dop.] V šte. 39 „Slovenskega gospodarja“ je bil natisnen neki dopis „iz Lemberga“, v kojem dopisnik napada s šepavimi dokazi

tukajšnjega učitelja in krajnega šolskega nadzornika, rekoč, da je učitelj otrokom žugal, ako pojdejo na Sladko goro h krščanskemu nauku, bodo tepeni, in podtikuje krajnemu šolskemu nadzorniku g. Lipavcu, da ta hoče več biti, nego okrajni šolski svet. Kratkovidni dopisnik (kateri nij nihče drugi, nego kaplan Sladkogorski) trdi, da šole v Lembergu treba nij, da naj bi bila rajše na Sladkej gori dvorazredna šola, kajti duhovnik ne more iti tri četrti ure katekizirati. Teda misli g. kaplan, da naj bi rajše vsi ubogi otroci iz Lemberga hodili tri četrti ure daleč v šolo, da se premogočnemu duhovniku želje izpolnijo? Ali dopisnik vé, kaj predpisuje §. 1 postave od 20. junija 1872? — Naj si ta paragraf prebere! Učitelj lemberški nij nikdar govoril zoper krščanski nauk, le g. duhovniku se ne zljubi, hoditi v šolo in ker bi se rad iznebil tega posla, je poprijel za pero in pisal „Gospodarju“ ovi članek. Da se na lemberškejši šoli nij dolgo časa krščanskega nauka učilo, so bile zopet duhovenske gospodske krive, ker so pustile dotične vloge nerešene.

Zatorej se ne jezite mladi gospod in mirno podučujte otroke v krščanskem nauku, učitelju pa, katerega vsi ljubimo, prepustite njegovo polje.

Iz Trsta 29. okt. [Izv. dop.] Večkrat sem uže imel namen, o tukajšnji pošti kaj izpregovoriti. Pretečeno nedeljo sem bil zopet v položaji, videti čudno uljudnost nekaterih uradnikov, kateri, ker ne umejo ni besedice slovenščine pošiljajo ljudi od Poncija do Pilata, da nazadnje slovenski človek ne vé, je li na c. kr. pošti v Trstu ali v norišnici. Drug k drugemu ravna in pri nobenem se ne moreš dogovoriti, ako laščine in nemščine ne razumeš. Tu je publikum zaradi uradnikov in ne uradniki zaradi publikuma. Ravno po opravkih na glavni pošti pretečeno nedeljo bivši, zapazim neko žensko, ki je uže v drugo mimo mene šla, oziraje se vedno; videl sem jej, da je v neki zadregi. Ko slišim uradnika jej laško reči: „jaz vas ne razumem ni besedice“, povprašam žensko, kaj bi rada, ona mi potem milo toži, da je prišla zaradi nekega pisma, da ga sprejme. A kaj mi dolg pot pomaga, ker me nihče ne razume. Še le ko sem jaz urad-

„Kaj ti je, golobica moja? Od česa imaš upale oči? Kaj te žalosti?“

— Hana vije roke; z oči se jej uderó solzé, kot biseri. —

„Tašča me nema rada, opravlja me ter me podi iz tega sveta: očita mi, da sem hči po očetu. Dragi moj tata, ko bi bil vedel, da se mi bode tako hudo godilo, utopil bi me bil še v plenicah.“

Mati jo povprašujejo, kaj in kako se imajo doma, kako je nastal prepir.

„Ona me uže od prvega pogleda nij imela rada. Pokazila mi je najkrasnejše moje svilnate trakove. Karkoli v roke vzamem, vse se mi razpade. To dela ona, ona, vém to!“

Nekaj mi je nasipala v skrinjo; zlate čepice so zatemnele, rudeči trakovi in pasi so izgubili prvo barvo. Ona raznosi vse moje imenje. Vedno nadleguje Vasilija: prodaj no, prodaj te voli, kateri so mojega očeta. Toda jaz pravim: „Nečem, čemu prodajati.“ Ubogal me je Vasilij, nij jih gnal na trg. Ona se na mé osopuje: „Ti ne-

poslušna hči! po tebi sem postala sirota: moj Vasilij se me odreka! Počakaj le, počakaj; svoj blagoslov vzamem nazaj!“

„Udaj se Hanička“, pravijo moja mati. kaj je tū družega počéti?“

„Zakaj bi se jej podajala?“ vsklikue Hana. „Nečem! Naj kriči, enkrat uže pre-stane.“

III.

Neko noč moja mati nijso mogli zaspati: slišijo nekaj — pri sosedovih nekdo še govori. Odpró okno, ter poslušajo.

„Hanička moja, srcé moje“, govoril je Vasilij, „zakaj imaš zopet oči objokane?“

„Ne puščaj me samotno, Vasilij: Ne morem si misliti, kako bi preživela le en dan brez tebe; težko mi je a tesno pri sreci!“

„Kaj ti je, ribica moja? da bi te zopet mati . . .? Predno sem se odpeljal, prosil sem je, naj te pusté v miru.“

„Ona nij izpregovorila z menoj niti besedice, Vasilij; ves božji dan mi nij pogledala v oči. Tesno, ozko mi je bilo v hiši.“

„Kaj pa vendar počne Orlova?“ pravijo drugega dne mati. Zdelo se jej, da je to hudobna ženska.

IV.

Nastala je žetev. Vasiljeva pšenica je dozorela, tako lepa, klas za klasom! Polje naše je bilo zraven njihovega, torej so mati hodili s Hano skupaj na polje. Necega jutra jo čakajo mati, čakajo, potem pa gredó sami. Hana je prišla stoprv po kosilu domov strašno bleđa, tresla se je. Mati so se je ustrašili: kaj se jej je pripetilo!

„Žgé me nekaj pri sreci, kakor ogenj“, pravi Hana; „niti na nogah ne morem več stati; pretegnila sem se pri delu na polji.“

„Kaj pa tašča?“ vprašajo mati.

„O, mila moja tetica! denes sem jo videla v naši kamrici. Probudivši se stoji ona ravno proti luni, cela bleđa, prestolasa . . . Jaz vskliknem, ona pa ven iz kamrice.“

„To se ti je samo sanjalo, dete moje.“

„Ne, ne, jaz sem jo dobro videla.“

„Jo je videl tudi Vasilij?“

„Vasilij nij doma prenočeval: on je na

niku po tevtonski povedal njeno željo, mogla se je stvar rešiti.

Vprašam tedaj c. kr. pošto vodstvo, zakaj nij v Trstu, kjer je polovica prebivalcev Slovanov, takih uradnikov, kateri so slovenščine zmožni? Zakaj ima c. kr. pošta toliko slovenščine zmožnih uradnikov, kateri so pa le po takih mestih, da z občinstvom nikdar v dotiko ne pridejo.

Domače stvari.

— (Potrjena deželna postava.) Cesar je potrdil postavo deželnega zbora, vsled katere se za deželni normalni šolski fond za leto 1874 naknadno 8 percentna priklada na direktni davek razpiše, od katere je le ljubljansko mesto prosto.

— (Preskušnji v državnim računovodstvu) se je podvrglo v Gradci 26. oktobra pet Slovencev iz Kranjskega. Naredili so jo vsi, in sicer z odlikovanjem gg.: ljubljanski mestni uradnik Vojteh Valenta in Vincenc Bizjak, uradnik pri deželnem odboru. Z dobrim uspehom gg.: Frice Dracnik, Janez Lovšin in Anton Mrak, vsi trije pri deželnem odboru. Predsednik izpraševalne komisije g. Lichtenegel je izprašanim gospodom čestital k izvrstnemu uspehu.

—0—

— (Slovensko gledališče.) Naprošeni smo še enkrat opomniti, da se bodo gledališki listi za slovenske predstave na dom donasili le tistim p. n. gg. obiskovalcem slovenskega gledališča, ki se abonirajo nanje. Abonement znaša za vso sezono 30 kr. in se sprejema tudi v dramatični pisarni.

— (Soareja) z vojaško godbo je denes zvečer v tukajšnji gostilnici v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Vstop prost.

— (Iz Litije) se nam piše: V predvčerajšnjem „Sl. Narodu“ in v „Laib. Ztg.“ sem čital imena zavoljo stavljenja koz od deželne vlade odlikovanih zdravnikov, ki so si na Kranjskem zasluže pridobili l. 1872. Dovolite mi konstatirati, da je slavna c. kr. deželna vlada gotovo z neizrečeno veliko točnostjo javno pohvalila one gg. zdravnike, ki so se res za stavljenje kôz na Kranj-

skem zaslužne storili, ker je odlikovala tudi sicer vse česti vrednega našega g. dr. Eržena v Litiji, katerega l. 1872 niti pri nas v Litiji. da niti na Kranjskem še nij bilo, nego si je daleč nekje na Moravskem zasluže pridobival. Kako da g. Stöckl g. Vidmanu take reči v podpis daje?

— (Iz Kamnika) nam je došlo od drugega našega dopisnika obširnejše poročilo o veselici v nedeljo 25. t. m., iz katerega pa, ker smo uže govorili o tej reči posnamemo samo to-le: „Predstavljal se je veselo-igra „Ona me ljubi“, na občno zadovoljnost v precejšnjem številu zbranega občinstva, posebno se je odlikovala g. Medvedova (gospa Merlinska) s svojim naravnem neprisiljenim igranjem. Jako dobro ste igrali tudi gg. Prohinarjeva in Ledererjeva in g. Slabajna. Zahvaljujemo se vsem posebno gospej Medvedovi, katera je, se ne menè za govorico taih ljudij, ki so igranje kot neumnost očitati in jo odvræevati skušali, vendar igrala in se tako domoljubno skazala.

— (Požari.) Pogorel je 15. t. m. kozolec Fr. Kobijev v Bregu, v ljublj. okolici. Škode 380 gld. — Dalje 18. t. m. kozolec A. Sojarjev v Pléševici v ljublj. okolici; škoda 200 gld. — 24. t. m. pak je v Žeravnici pri Logatci tri hiše in več poslopij zgorelo. Škode je čez 3000 gld. — Oba zadnja požara nastala iz neprevidnosti, ker so se namreč otroci igrali z žveplenkami.

— (Dobrodušen hišni posestnik.) Na starem trgu v Ljubljani je izvršil hišni posestnik g. H. čin, kakoršen se v Ljubljani malokdeji zgodi. V njegovej hiši je stanoval skozi 31 let malar O., oče dveh nedoraslih otrok, katerih je eden na enem očesu slep, drugega pa božjast meče. Plačeval je imenovani malar skozi 31 let najemno zmirom redno, akoravno nij imel mnogo zaslužka, posebno zadnji čas, ko je dva meseca v bolnišnici bolan ležal. Dasiravno mu je blagodušni gosp. H. uže mej boleznijo stanovanje oddal in njegovo hišno opravo v njegovej ne-navzočnosti pod streho prenesel, vendar mu jo tudi tam, kjer mu nij bila nič na poti, nij stati pustil, ampak znesel je vso na ulico; ker ubogi malar nij mogel takoj stanovanja dobiti, je posredoval mestni magistrat, in re-

vežu imenje tako dolgo, da stanovanje dobi, spravil. Res, prav ljubeznjiv gospod ta hišni gospodar H. —0—

Razne vesti.

* (V Avstriji se mu več ne dopada.) Znano je, da je bilo o svojem času sodnijsko preiskovanje z gospodarskim svetom pri železnici Karl Ludvika v Galiciji. Mej člani onega sveta je bil tudi znanidr. Giskra. Kakor berolinske novine sedaj poročajo, namerava dr. Giskra se preseliti za vselej — v Berlin.

Vabilo.

Ljubljanske višje gimnazije dijaki bodo napravili pri odkritji spominka, svojega lani 30. maja umrlega kolege Fr. Ser. Cimpermana 1. novembra zjutraj ob 10. uri, ali, ko bi utegnulo postati neugodno vreme, 2. novembra ob baš isti uri, pri sv. Krištofu svečanost z govorom in petjem. Uljudno se tedaj vabijo vsi njegovi p. t. čestilci in domorodci sploh, da se v prav obilnem številu udeležijo te svečanosti. Odbor.

Vabilo

k udeležbi velicega, od države garantiranega hamburškega denarnega izlozovanja.

Premija 250.000 R. M., in glavni dobitki R. M. po 125.000, 90.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 30.000, 24.000, 20.000, 18.000, 15.000, 12.000, 203krat po 2400, 412krat po 1200 itd. do skupnega zneska:

7 milijonov 935.120 R. M.

se v 7 izlozovanjih razdeli mej interese.

Od 1. razreda počenši je

vsaki 3 teden izžrebanje dobitkov.

Izžrebujemo se samo dobitki. V 1. razreda vloaga iznaša za

1 četrt orig. losa $\frac{1}{4}$ tol. ali — gld. 88 kr. B. N.
1 pol " " 1 " " 1 " 75 " "
1 cel " " 2 " " 3 " 50 " "

Nij ga enacega podvzeja, ki bi gledé solidnosti in natančnega izplačanja večje varnosti podajalo, nego je to, torej priporočam to udeležbo vsacemu, ki hoče poskusiti prav po ceni in solidno svojo srečo.

Vsa naročila z rimesami vred se vestno izvršujejo; uradnikom in solidnim občanom se na posebno zahtevanje pošlje nekoliko losov in razkazil v pregled.

Toraj naj se vsakdo blagovoli oglasiti naravnost pri (309—1)

M. Steindecker,
Bank- und Wechsel-Geschäft
Hamburg
Dammthorstrasse 36.

VI.

Napotijo se k stari Orlovi. Mojo mater sreča uprav mej durmi, kakor bi jo nalašč čakala. Mati jej pravijo: „Vaša snaha je umrla“.

Starka zaškrupne z zobmi, ter si podprè z rokami bok.

„Kaj moremo? Tako jej je bilo prisojeno!“ odgovori materi; nij zaplakala, nego le blede tû stoji, kot platno.

Mati so bili prestrašeni, a nijso vedeli, kako jej to o sinu povedó. —

Tû ju prinesó oba.

„Pogledite, nesó oba!“ pravijo mati.

Starka zavpije: „Kako, kaj oba?“

„Mati, da, tudi vaš Vasilij več ne živi.“

Strašno se je ustrašila, kako je bežala! Čuda, da mrtvega nij ljudem iztrgala iz rok. Popadega za glavo in kriči nad njim. Strašna je bila takrat videti: brez rute, sivi lasje so jej opletali preko ramena, vsa razdrapana, krvava, hodi in teka okolo sina, ter vedno kriči, kakor da bi bila zblaznela.

Položili so oba na mizo, ter je ovenčali. Nekateri so šli domov, nekateri so ostali na noč.

potu. Še on mi uže več ne verjame. Denes še snopiča ne nažanjem, nemam moči dvigniti roke. Počakam Vasilija; rekel mi je, da se vrne zvečer; pojdem z njim domov.

V.

Mati so šli žet. Mračilo se je uže. Ogledujejo se okrog, toda Hane ne vidijo. „Vsaj še nij šla domov?“. Povprašujejo druge ženjice; nijedna ne ve, kam je odšla. Kriče, kličejo... nikdo se ne oglasi. Šli so na mesto, kjer je žela ona, — tudi tam je nij. To je čudno! Začeli so iskati mej snopi — ter jo našli tû mrtvo. Leži kot bi spala, lepa in čvrsta, kot cvetka; v lasih ima snopek pšenice; rokó je sklenila navskriž. Gospod je dal, jasni, tihi večer; ona leži kot živa v pšenici; klasje se je nagnilo črez njo, njegova vonjava se kakor žrtev dviguje proti nebesom.

Bežali so po Vasilija. On nij bil daleč; kosil je. Pridejo k njemu — veselo gré proti njej... Zapazivši neživo, mrtvo, popade koso, in résk v sô!... Vsi so ostrmeli.

Padel je poleg nje v pšenico.

Gledajo... stare Orlove nij tû, kakor da bi se bila v zemljo udrila. Drugi dan še le so jo našli za plotom — tudi mrtvo. Leži cela bela, kot bezeg.

Mlada dva so položili v en grob, starko malo dalje. Hiša njih je opuščena, razvalila se je: nihče jo nij hotel kupiti. Pravijo, da vsak večer, ko se prikaže blede mesec, mlada Orlova hodi tam po dvorišči; do polnoči je obrnena proti mesecu, bele rokó si vloži navskriž, tû čaka taščo, ter jej vedno očita: „Ti si me mlado spravila iz tega sveta, — stara Orlova“. —

Srebrna vodica se preteka po zelenem mahovji. Ovlažuje polje i cvet, da bi čvrsteje rastle. Cvetlice diše, drevje šumi veličastno in ptičice pevajo ljubljene pesni. Solnčice, če le na en trenotek pogleda skozi vrhovje visocih dreves, vsak dan poljubi grob Vasilija in Haničke. Blede mesec posrebrni razvaline opuščene hišice, s svojimi žarki; zvezde se milkujejo z visokimi smrekami, katere na pokopališči stojé, kot častna straža pri grobu prave zakonske ljubezni.

Iz češčine poslovenil A. Sušnik.

Vsem bolnim meč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.
Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganje v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebusnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavlja izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
Montona, Istra.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalencia Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière gaje ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslizi na vseh udih, shujšanju in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanju v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušateljše višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaidejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanju.

Št. 75.928. Barona Sigmio 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na cen, gledé hrane.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lendavi Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 30. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 „ 80 „
1860 drž. posojilo	108 „ 25 „
Akcije narodne banke	974 „ — „
Kreditne akcije	230 „ — „

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Maks Armich.

London	109	85
Napol.	8	84
C. k. cekini	—	—
Srebro	104	50

Zobni zdravnik

Dr. Tanzer,

docent zdravništva za zobé na c. k. univerzi v Gradcu, (306—3)

stanuje tu v Ljubljani, pri „Slonu“ štev. sobe 51 in 52, II. nadstropje, in ordinira vsaki den v zoboslovji in zobni tehniki od 8. zjutraj do 5. ure zvečer.

Ostane tu samo še 8 dni.

Njegova c. k. potrjena Antiseptikon-zobna voda in Pulcherin-zobna pasta, dalje zobni prašek so na prodaj tu in pri g. Biršicu in Ed. Mahrn.

Umrlj v Ljubljani

od 27. do 28. okt.:

Mark. Kus, kajžarski otrok, star 4 l., na Močvirji št. 36, za vnetico grla.
Jovana Cirkova, mizarov otrok, dvojček, v Trnovem št. 21, pri potodu, na oslabljenju.
Marja Kus, kajžarski otrok, stara 10 l., na Močvirji št. 36, na vnetici grla.
Marja Dová, vdova, 86 let, na St. Peterkem predmestju št. 62, na oslabljenju.
Marja Abec, delavica hiš, 9 l., v Kurji vasi št. 19, na vnetici grla.
Janez Slabeck, rudar, st. 63 l., v civilni bolnici na oslabljenju.
Jovan Plevnik, magar. otrok na St. Peterkem predm. št. 26 na vnetici grla.

Tujiel.

29. oktobra:

Evropa: Čimlova rodovina iz Lohosic. — pl. Nadovani iz Gorice.
Pri Sionu: Spitzer, Vilid iz Dunaja. — Šular iz Kroppe. — Kozal iz Ratic. — Saggerer iz Liberec. — gr. Pač iz Ponovica. — Balant iz Kranja. — Bernhard iz družino iz Nemškega. — Wiedekind iz Frankoboda.
Pri Malici: Faber iz Kotevja. — Reguli.

Turci.

29. oktobra:

Turnovski, Klinger iz Dunaja. — Betamir, Rene iz Zajčje vasi. — Košir iz Trsta. — Frič z gospo iz Terbovoji.
Pri Zamorci: Misner iz Toplice. — Dolničar iz Zagreba.
Pri bavarskem dvoru: Antić, Pregel iz Divače.
Pri carju avstrijskem: Rahen iz Trboveji. — Azman iz Kranja.

Prodaja

hiše in gospodarstva.

Prekrasno **Taborsko posestvo na Visokem** (Weisach), poleg Kranja, je takoj naprodaj zaradi važnih rodovinskih pomér. Posestvo je na cesti od Kranja proti Kokri in Koroškem, ter je sposobno za vsako podvzetje. Pri hiši je kegljišče, vrt za zeljenavo in sadno drevje, poleg tega lepo zemljišče ob Kokri, ki je ugodno in pripravnó za kakov pivovar ali pa mehanični mlin itd., sploh priporočam to posestvo kot plodonosno za vsako podvzetje.

Kupei naj blagovolijo do konca novembra posestvo ogledati.

Živina se pa 2. novembra proda na tržnjem semnji v Kranji po javnej dražbi.

Natančneje se poizve o posestvu in kupu pri lastniku **Jan. Pavliču**, domače **Tabor na Visokem** h. št. 7. (301—6)

Okrožnica.

Dovoljujemo si naslednje opozorjevati na naš prav po ceni jesenski cenik, ter se bodemo vedno, kot dosedaj trudili v vsacem ogledu s solidnim in poštenim blagom našim odjemnikom ustrežati.

Ker smo v zvezi z največjimi tovarnami na kontinentu, se Vašemu Blagorodji ponuja ugodna prilika, s potrebnim blagom se preskrbeti po tovarniških cenah.

Izdelki in blago naše je najbolje, ki ga razdeljujemo v tri različne vrste cen; prva vrsta obsega 2 sorte, druga vrsta 1 sorto in tretja vrsta cene, je najfinejša vrsta robe.

Na posebno zahtevanje Vam pošiljamo kompletne cenike in vzorke franco in brezplačno. Razpošilja se s poštanim povzetjem.

S posebnim spoštovanjem

Dunajska tisko-tovarniška zaloga katuna, Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.

(291—2)

Cenik.

Tiskana roba.

Lastni izdelki, percalin roba za srajce, vatel po 20, 23 in 25 kr.
Kosmonoški izdelek, percalin roba, vatel po 25, 30 in 35 kr.
Mebelj-percalin in mebelj-kreton, vatel po 30, 35 in 40 kr.
Kosmonoško usnje za damsko, in otroško obleko, vatel po 40, 42 in 45 kr.
Svitli kosmonoški in francoski briljantin, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Gladka bela pavolnata roba.

Sifon in širting za srajce, vatel po 20, 25 in 30 kr.
Beli briljantin in atlasgrad, vatel po 25, 30 in 35 kr.
1/8 franc. piketa vseh barv, vatel po 45, 50 in 60 kr.
1/4 rumenega nankinga, vatel po 20, 25 in 30 kr.
1/4 šamoi in belega nankinga, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Roba za rutice.

1 tucat otroških batist-robecev, z barvenim okrajem á 80, 90 kr., 1 gld.
1 tucat damskih batist-robecev, obrobljeni z barvenimi okraji á 1 gld. 1.20, in 1.40 kr.
1 tucat damskih žakonet-robecev á 1.60, 2.50 in 3 gld.
1 tucat robecev za gospode, obrobljeni z barvenimi okraji á 2.50, 3 in 3.50 kr.
1 tucat belih robecev rumburškega platna á 2, 3 in 4 gld.
1 tucat belih robecev irškega platna á 5, 6 in 7 gld.
1 tucat belih robecev batistnih ali bel-faških á 8, 9 in 10 gld.
1 tucat beliških platnenih robecev, z barvenimi okraji á 5, 6 in 7 gld.
1 tucat foulard- ali katun-robecev, za na glavo, lastni izdelek á 2, 2.50 in 3 gld.
1 tucat foulard- ali katun-robecev, za na glavo, kosmonoški izdelek á 3, 3.50 in 4 gld.
1 tucat barvanih žepnih robecev á 2, 2.50 in 3 gld.
1 svilnata-foulard-žepna-rutica za gospode z barvanimi okraji, najnovejša á 80 kr., 1.20 in 1.50 kr.

Angleška, gladka volnata roba.

Črni in gladko-barveni orlean, vatel po 40, 50 in 60 kr.
Črni in gladko-barveni demi-lüster, vatel po 70, 80 in 90 kr.
Črni in gladko-barveni svilnati-lüster, vatel po 1, gld., 1.20 in 1.50 kr.
Črni aksamit, vatel po 80 kr., 1 gld. in 1.20 kr.
Črni aksamit za silk-obleke, vatel po 1.60, 1.80 kr. in 2 gld.
Barveni progast aksamit za obleke, najnoveje, za damsko in otroško obleko, vatel po 1.50 kr.

Barchant-roba.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/8 á 6, 7 in 8 gld.

Pri naročilih naj se blagovoli udati, če se zahteva 2., 1. ali najfinejša vrsta roba. — Ako je odjema in nakupovanje veliko se povoluje znižana cena. — Adreso prosimo natanjko zapomniti: Samo **Ruprechtsplatz Nr. 3, rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingang der Sacristei.**

Lastnina in nek. narode uskarne.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/8 á 7, 8 in 9 gld.
1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/8 á 10, 11 in 12 gld.
1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/8 á 8, 9 in 10 gld.
1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/8 á 9, 10 in 12 gld.
1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/8 á 10, 12 in 15 gld.
1 vatel najfinejšega pavolnatega barchanta á 40 kr.
Damska-piké-krila, eno 2.50, 3.50 in 4.50 kr.
Otroške-piké-odeje, bele ali pobarvane, ena 1 gld., 1.20 in 1.50 kr.

Gladka platnena roba.

1/4 30 vatlov cvrnatnega platna, 1 kos 6, 7 in 8 gld.
1/8 30 vatlov cvrnatnega platna, 1 kos 8, 9 in 10 gld.
1/4 30 vatlov opranega kreasplatna za na mizo 1 kos 7, 8 in 10 gld.
1/8 30 vatlov opranega kreasplatna za na mizo 1 kos 8, 10 in 12 gld.
1/8 50 vatlov belfaška tkanina 1 kos 12, 15 in 18 gld.
1/8 50 vatlov holandska tkanina 1 kos 16, 20 in 25 gld.
1/8 54 vatlov rumburška tkanina za gospodske srajce, 20, 25 in 30 gld.
1/8 54 vatlov rumburška tkanina za damske srajce, 30, 35 in 40 gld.
1/8 54 vatlov rumburška tkanina za gospodske srajce, 40, 50 in 60 gld.
Tkanina je izključljivo le izdelek firme **May & Holfeld.**
Platnene rjuhe brez šiva á 3, 3.50 in 4 gld.

Damaška roba:

Bele garniture, iz polplatnenega damaška.
6 os. 12 os. 18 os. 24 os.
4 gl. 7 gl. 10 gl. 14 gl.
Bele garniture iz prav platnenega jaguarda.
6 os. 12 os. 18 os. 24 os.
5 gl. 9 gl. 14 gl. 20 gl.
Bele garniture iz čisto platnenega damaška.
6 os. 12 os. 18 os. 24 os.
7 gl. 12 gl. 18 gl. 24 gl.
1 tucat barv. desert-servjetov 2, 3, 4 gl.
" " " " 2, 3, 4 " "
Damaška obrisala vatel po 25, 30, 35 kr.
Obrisala iz čistega platna tucat 4, 6, 7 gl.
Servijeti iz čistega platna, tucat 4, 6, 7 gl.
1 kos 1/4 barv. kav. platna 80 kr.
Prti iz čistega platna 1/4 2, 2.50, 3. gl.
" " " " 12/4 3, 4.50, 6. " "
" " " " 18/4 4, 5.50, 7.50 " "
" " " " 24/4 6, 8, 10. " "
Garniture barv. iz čistega platna.
6 os. 12 os.
4 gl. 8 gl.
1 garnitura prtov, 2 postelj. in 1 miz. prti á 10, 12, 15 gld.